

Hvad skete der inden for hjemmets fire vægge 1750-1970?

Arkivarer, forskere og ph.d.'er

Mette Fransiska Seidelin

og

Asbjørn Romvig Thomsen,

Rigsarkivet

Slægt & Data/DIS Aalborg, 21.11.2018, Aalborg Universitet

Der kommer ingen slides, da foredragsholderne ikke udleverer dem.

Se notatet nedenfor.

“Hvad skete der inden for hjemmets fire vægge 1750 – 1970?”

Asbjørn Romvig Thomsen (ART) indledte foredraget med at gøre opmærksom på, at der desværre ikke er mange efterladte kilder, som beskæftiger sig med privatsfæren – som han sagde, så har staten ikke været god til at bevare disse kilder, da de ikke kunne beskattes.

Kilder om emnet findes derfor hovedsageligt i forbindelse med vold i familien, og hvad var vold i gamle dage – et såkaldt godt spørgsmål?

Ifølge Jydske Lov fra 1241 havde manden ret til at revse kone, børn og tyende. I Danske Lov fra 1683 er det formuleret således, at manden og konen må revse børn og tyende. Først i 1866 straffeloven blev mishandling af ægtefæller forbudt og i den ny straffelov fra 1933 sidestilles vold indenfor og uden for familien.

ART, som har gennemgået 5.600 personer i tre sallingske sogne i perioden 1750 til 1850 er kun stødt på meget få voldssager, og han gennemgik tre sager, hvor hustruerne til en degn, en godsejer og en husmand, der havde involveret retssystemet. Det var nok karakteristisk for disse kvinder, at de ikke havde netværk omkring sig, fordi de var “fremmede” i de sogne, de boede i.

Mette Seidelin supplerede ART’s indlæg med en række eksempler om husspetakler i Odense og København. Hun undrede sig noget over, at der kun var få sager i kriminalpolitiets arkiver, mens der var mange i ordenspolitiets. Dette forhold hang sammen med, at husspetakler altid først involverer ordenspolitiet, og at kriminalpolitiet ikke var særlig tilbøjelig til at håndtere sådanne sager, eller at de voldsramte kvinder typisk valgte ikke at anmelde deres mænd for vold.

Mette og Asbjørn sluttede aftenen af med at henvise til vejledningerne på sa.dk – de er nyttige, når der søges efter arkivalier på rigsarkivet:

<http://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/>

<https://www.sa.dk/da/hjaelp-og-vejledning/rigsarkivets-online-vejledninger/>

Anders Mehlsen